

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af konkursloven, tvangsakkordloven, lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber, lov om forsikringsaftaler og borgerlig straffelov. (Betalingsstandsning m. v.)

(Lovforslag nr. 199. Fremsat 10/4 75. Første behandling 6/5 75. Betænkning 6/6 75).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ejler Koch (S):

Jeg skal anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Så kan jeg ikke undlade at komme med en beklagelse af, at der i udvalget har været flertal mod, at den foreslåede nye § 129 a skulle udgå, og jeg vil godt citere fra lovforslagets bemærkninger. Her står, at en regel som den omhandlede er begrundet med:

„ . . . behovet for at klare den øjeblikkelige, akutte nødsituation hos de ansatte, som er opstået ved, at konkursen har afbrudt udbetalingen af løn.“

Det forekommer mig forholdsvis uforståeligt, at et flertal i dette folketing vil stemme en bestemmelse ned, der har til formål at hjælpe lønmodtagerne i den vanskelige første situation og i særdeleshed i situationen, indtil Lønmodtagernes Garantifond kan træde i funktion. Men det må vi øjensynligt tage til efterretning.

Gudme (RV):

Som det fremgår af hr. Ejler Kochs bemærkninger, fortsætter vi her ved anden behandling, hvor vi slap ved første behandling, idet uoverensstemmelsen alene består i, om det er hensigtsmæssigt at indføre en regel som § 129 a.

Jeg hører til dem, der såvel ved diskussionen ved første behandling som nu her ved anden behandling må sige, at det er ikke

hensigtsmæssigt, det er ikke rimeligt, at blande, skal vi sige socialpolitik og betalingsstandsninger og konkursboer sammen, og det er det, man gør her. Justitsministeren og jeg vekslede ved første behandling nogle bemærkninger om at holde skæg og snot adskilt. Det er det, vi gerne ved ændringsforslaget vil gøre ved at sige, at de hensyn, som skal varetages over for lønmodtagerne, skal varetages af Lønmodtagernes Garantifond, medens det derimod ikke er en opgave inden for konkursloven.

Nu foreligger der yderligere en udtalelse fra Lønmodtagernes Garantifond, hvori man beder om at blive fri for en bestemmelse som den, der her er foreslået, og det er så meget desto mere et argument for at stemme for det ændringsforslag, som et flertal har stillet, hvorefter denne bestemmelse skal udgå. Det er ændringsforslag nr. 8, som jeg kan anbefale at man stemmer for.

Så vil jeg gerne benytte lejligheden til at tilføje, at dette lovforslag har vi fået gennemarbejdet forholdsvis hurtigt, og vi har i særdeleshed fået det gennemarbejdet hurtigt, fordi vi har fået meget dygtig ekspertbistand til rådighed fra justitsministeriets side — og det siger jeg både ministeren og de pågældende embedsmænd tak for — således at vi kan få denne gode lovændring igennem i løbet af den kommende uge.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at selv om vi nu gennemfører forbedrede regler for betalingsstandsninger, så er der nogle konsekvensændringer, vi ikke må glemme. Forholdet er nemlig det, at man en række steder inden for lovgivningen har bestemmelser om, at penge, der er bundne for en mand, der standser sine betalinger, kun vil kunne frigives i tilfælde af, at den pågældende går konkurs. Det gælder f. eks., hvis man har penge bundet i Grundejernes Investeringsfond, hvis man har penge bundet på en etableringskonto, en investeringsfondskonto, hvis der er tale om bunden opsparing, som vi vedtog det i fjor, eller hvis der er tale om en boligopsparingskontrakt. I alle disse tilfælde er det sådan, at disse måske af og til ret store bundne midler kun kan frigives i det øjeblik, den pågældende bliver erklæret konkurs. Det er lidt meningsløst, at man, netop når man bestræber sig for at undgå en konkurs, i visse situationer skal været tvunget til alligevel at kræve en kon-

[Gudme.]

kurs for at få disse penge fri til fordeling blandt kreditorerne.

Derfor vil jeg gerne henstille til justitsministeren, at han lader gå videre til vedkommende fagminister, at man sørger for til efteråret at fremsætte lovforslag om konsekvensændringer, således at den frigivelse, som efter de pågældende bestemmelser kun kan finde sted i tilfælde af konkurs, fremover også kan ske i tilfælde af betalingsstandsning, sådan som vi lovgiver om det her, således at man ikke skal være nødt til at gå til den uønskede konkurs for at gennemføre noget ønsket, nemlig for at få nogle bundne penge fri.

Tange (FP):

Vi kan inden for fremskridtspartiet fuldt ud tiltræde det sigte, justitsministeren har med dette lovforslag, men vi tror desværre, at det vil ramme forbi målet, at man ikke vil opnå det, man søger med lovforslaget. Derfor vil vi ved tredje behandling stemme imod.

Vi har under udvalgsbehandlingen forsøgt at forbedre lovforslaget en lille smule. Jeg kan godt være enig med hr. Gudme i, at det er gået hurtigt, men jeg kan ikke være enig i, at det er særlig godt, vi har arbejdet med dette lovforslag.

Med hensyn til de ændringsforslag, vi har stillet for at forbedre lovforslaget, er der for det første ændringsforslag nr. 2. Vi mener ikke, det er rimeligt, at en skyldner kan indgive begæring om betalingsstandsning og så bare fortsætte med at drive sin virksomhed, som om intet var sket. Det er efter lovforslaget kun efter hans egen begæring, at der skal beskikkes et tilsyn. Det mener vi er forkert. Der bør i alle tilfælde, når en person indgiver betalingsstandsningbegæring til skifteretten, beskikkes et tilsyn, idet virksomheden jo i virkeligheden drives videre på kreditorernes regning og risiko.

Vi har endvidere også stillet et ændringsforslag til lovens § 50 b — det er ændringsforslag nr. 6 — og det er ud fra det synspunkt, at vi mener, det er forkert, at et konkursbo kan fortsætte behandlingen af en fallents bo, så længe man næsten lyster, på rekvirenternes regning og risiko. Det må være sådan, at den, der erklærer en person konkurs, må indbetale omkostninger til skif-

teretten til boets behandling, og når disse omkostninger er opbrugt, må der indkaldes til en skiftesamling, hvor kreditorerne må tage stilling til, om de vil fortsætte med boets behandling, eller de ikke ønsker at fortsætte og så afslutter konkursbehandlingen. Det kan ikke være rigtigt, som det fremgår af lovforslagets § 50 b, at boet kan fortsætte på rekvirenternes regning og risiko, uden at de aner noget som helst om, hvordan behandlingen forløber.

Vi har endvidere også stillet ændringsforslag nr. 7 til § 50 c. Vi mener, at stk. 2 bør udgå af loven, idet vi ikke mener, det kan være rimeligt, at en person, der indgiver konkursbegæring, og hvor skifteretten følger denne konkursbegæring og afsiger konkursdekretet, skal være ansvarlig efter et objektivi ansvar for, om hans tilgodehavende består. Det kan ikke være rigtigt, mener vi. Det er for stor en byrde at lægge på én, der rekvirerer en konkurs over en skyldner, at han skal have et objektivi ansvar for, at hans tilgodehavende består, og det er derfor, vi har stillet dette ændringsforslag om, at denne bestemmelse udgår. Det må være som i § 50 c, stk. 1, hvor man er erstatningsansvarlig efter almindelige erstatningsregler, man skal have gjort sig skyldig i culpa, altså have været uagtsom, for at ifalde erstatningsansvar.

Vi mener i hvert fald, disse ændringsforslag vil betyde en forbedring af loven, og vi vil henstille til de ærede medlemmer, at man stemmer for dem.

Hagen Hagensen (KF):

Vi er tilfredse med, at der kommer en betalingsstandsningsordning ind som en lovbestemmelse, noget, man kan få igen, uden at man skal gå til konkursbehandling. Vi tror, det vil være et gode både for dem, der skylder penge bort, og for dem, der har penge til gode, at man får denne smidigere ordning indført.

Ud fra den begrundelse mener vi, at der heller ikke kan være nogen grund til at gå ind på de ændringsforslag, som hr. Tange nys omtalte, om, at der skal beskikkes tilsyn. Det vil kunne ske efter begæring, og det vil komme til at ske i alle de tilfælde, hvor der er behov for det. Det vil også kreditorerne sørge for. Og hvis man ikke beskikker et sådant tilsyn, står det stadig væk

[Hagen Hagensen.]

frit for at indgive en konkursbegæring, med alt hvad deraf følger.

Jeg tror ikke, der bliver behov for at gøre det på anden måde end, at skifteretten og de fornuftige skifteforvaltere, der er, vil søge at få skyldneren til at fremsætte denne anmodning. At gøre det til en kategorisk lovregel anser jeg for at være overflødig.

Så vil jeg gerne sige en anden ting vedrørende den bestemmelse, som hr. Tange nævnte, at man kan fortsætte boet på rekvirenternes regning. Sådan kommer det jo ikke til at gå. Vé den medhjælper for en skifteret, der ikke sørger for at have orden i tingene på en sådan måde, at man ved, hvor mange penge der er, hvor langt man kan gå, ellers rettes der henvendelse til kreditorerne, og de får det at vide. Jeg anser bestemmelsen, som den er udformet, for blot at være en ordensregel, således at man kan klare tingene på den måde, men det praktiske bliver, at der er fuld overensstemmelse mellem medhjælperen i boet og de kreditorer, der har begæret konkursen.

Jeg kan tilslutte mig hr. Gudmes bemærkninger om, at der i en følgelovgivning må tages hensyn til, at bundne midler kan gives fri ved betalingsstandsninger, det er en følgelovgivning, som jeg mener er på sin plads.

Lad mig så til slut sige, at når jeg er gået ind for, at vi ikke vil have § 129 a med, skyldes det det forhold, at vi vil sørge for, at lønmodtagerne ikke får stukket blå i øjnene. Det vil være således i langt de fleste konkursboer, at man ikke har oversigt over tingene på et så tidligt tidspunkt, som lovbestemmelsen, der er foreslået i § 129 a, dækker, og der vil simpelt hen ske det, at lønmodtagerne vil komme til at rende forgæves til boet og ikke få noget ud deraf. Der er meget mere grund til at sørge for, at Lønmodtagernes Garantifond i henseende til ekspeditionstid bliver strammet op, det er meget bedre for lønmodtagerne. Vi mener derfor, det må være således, at der ikke skal indsættes nogen bestemmelse herom i loven.

Justitsministeren (Orla Møller):

De bemærkninger, som mit partis ordfører, hr. Ejler Koch, kom med i forbindelse med det omdiskuterede spørgsmål, nemlig § 129 a, vil jeg gerne gøre til mine.

Når hr. Hagen Hagensen siger, at man kunne klare nogle af problemerne ved at stramme ekspeditionstiden op hos Lønmodtagernes Garantifond, er der selvfølgelig realitet i det, men forslaget er netop fremsat for at hjælpe lønmodtagerne i en bestemt situation, hvor der er overblik over, hvad de egentlig har til gode.

Jeg har noteret mig de bemærkninger, som hr. Gudme fremsatte. Det er helt klart, at der må foretages visse konsekvensændringer i andre love, og jeg kan love, at vi skal studere hr. Gudmes tale omhyggeligt i justitsministeriet og derefter træffe foranstaltninger til, at andre ministerier, der er involveret i lovgivning, med henblik på sådanne konsekvensændringer bliver orienteret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 130 stemmer mod 23.

Ændringsforslag nr. 3, 4 og 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes med 91 stemmer mod 59; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 6.

Ændringsforslag nr. 8
vedtoges med 88 stemmer mod 61; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§ 1 med de foretagne ændringer, §§ 2 og 5, ændringsforslag nr. 9 om indsættelse af en ny paragraf og §§ 6-8
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod

[Formanden.]

dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). (*Gudme (RV)*): Jeg foreslår fornyet udvalgsbehandling). Da der er gjort indsigelse, skal jeg lade lovforslaget gå til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til færdselslov.

(Lovforslag nr. 99. Fremsat 3/3 75. Første behandling 10/4 75. Betænkning 6/6 75).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Otto Mørch (S):

Hvis man kigger på den betænkning, som udvalget har afgivet, kan man måske nok få det indtryk, at der er delte meninger om de ændringer, der er foreslået til færdselsloven. Der foreligger ikke mindre end 10 mindretalsindstillinger, og der er ingen egentlig flertalsindstilling.

Som man vil erindre, snakkede vi vel ud ved første behandling; da havde vi jo en stor debat. Jeg finder derfor ingen anledning til at komme ind på en række principielle betragtninger vedrørende hovedlovforslaget, som ministeren fremsatte. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at genoptage denne debat.

Vi vidste på forhånd, og det fandt også udtryk ved første behandling, at vi kunne ikke komme igennem med dette meget store lovkompleks, men vi var enige om at finde nogle vigtige bestemmelser og pille dem ud og prøve at få dem gennemført, og det er også stort set lykkedes.

Det ligger sådan, at betænkningen giver udtryk for, at vi skal have ændret vigepligtsreglerne, vi skal have indført regler om obligatorisk brug af sikkerhedsseler, vi skal have obligatorisk brug af styrthjelme både for knallerister og for motorcyklister, og vi

skal endelig have gennemført lempelser, jeg synes nødvendige lempelser, af de betingelser, vi har for frakendelse af førerret.

For de fire områders vedkommende er vi kommet igennem. For det femte område, som jeg specielt har en vis interesse i som formand for Landskomiteen for oprettelse af knallertkøreskoler, må jeg erkende, at det kunne vi ikke nå. Der lå så afgørende hensyn, vi skulle tage, ikke mindst til de bevilgende myndigheder, til landets kommuner, at vi fandt det mere rigtigt at udskyde afklaringen af knallertkøruddannelsen til efteråret, hvor vi regner med, at justitsministeren genfremsætter hovedforslaget inden for færdselslovgivningen.

Jeg vil dog sige, at jeg alligevel håber, at vi på det vigtige område, hvor det gælder mange unges liv og mobilitet, nemlig inden for knallertkørslen, kommer hurtigt igennem i den nye samling med bestemmelser om en form for uddannelse.

Jeg havde den fornøjelse her i weekenden at være til en større konference i det sønderjyske amt, hvor samtlige amtets ungdomskoleinspektører og medarbejdere i ungdomsskolen netop drøftede disse problemer, og jeg fik en klar forestilling om, at netop i Sønderjylland er man langt fremme med den frivillige uddannelse på dette område. Derfor tror jeg, at det frivillige arbejde, der er i gang, og hvor man vel kommer op på, at 30.000 unge 15-årige i løbet af i år får en uddannelse i knallertkørsel, de erfaringer, man indvinder dér, ville være en god basis for den lovgivning, vi skal igennem med på dette område.

Jeg vil nøjes med her ved anden behandling at henvise til den meget digre betænkning vedrørende de fire hovedændringer, som vi forhåbentlig kommer igennem med, når denne anden behandling er færdig.

Der er først de nye vigepligtsregler. Jeg skal indrømme, at jeg selv var lidt betænkelig, hvis vi gennemførte disse vigepligtsregler, uden at vi med det samme også fik den nødvendige afmærkning på vore veje. Men efter det udvalgsarbejde, der er foregået, er jeg blevet overbevist om, at det, man nu foreslår: at man siver ind i de nye, internationale bestemmelser med at holde ubetinget tilbage og med højrehåndsreglen, er rigtigt. Men det kræver rigtignok, at Rådet for større Færdselssikkerhed her og nu sætter